

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

ZŠ ÚJEZD U BRNA, OKRES BRNO-VENKOV, PŘÍSPĚVKOVÁ
ORGANIZACE

***„KROK ZA KROKEM
ŠKOLNÍM ROKEM“***

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

OBSAH

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika zařízení.....	4
3. Materiální podmínky.....	4
4. Personální podmínky	4
5. Ekonomické podmínky	5
6. Hygienické a bezpečnostní podmínky	5
7. Cíle vzdělávání ve školní družině	6
8. Délka vzdělávání.....	8
9. Formy výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině	8
10. Obsah vzdělávání	10
11. Podmínky pro přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání.....	11
12. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
13. Evaluační plán	12
14. Zveřejnění ŠVP	13

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program školní družiny ZŠ Újezd u Brna, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

Motivační název ŠVP:

Krok za krokem školní rokem.

Údaje o škole:

Základní škola Újezd u Brna, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

Školní 284

664 53 Újezd u Brna

Ředitel školy:

Mgr. Vladan Kupsa

Kontakty:

telefon: +420 544 224 224

+420 736 645 911

webové stránky: www.ujezdubrna.info

email: reditelstvi@ujezdubrna.info

IČO: 70990794

DIČ: CZ 70990794

ID datové schránky: nngmtqv

Zřizovatel školy:

Město Újezd u Brna

Komenského 107

664 53 Újezd u Brna

IČO: 00282740

telefon: +420 544 224 336

ID datové schránky: iu3b65f

ŠVP ŠD byl schválen ředitelem školy 24. 8. 2024.

ŠVP ŠD vylo projednáno na pedagogické radě dne 26. 8. 2024.

Platnost ŠVP ŠD od 2. 9. 2024

Mgr. Vladan Kupsa

ředitel školy

2. Charakteristika zařízení

Školní družina je školské zařízení poskytující zájmové vzdělávání žákům školy ve dnech školního vyučování, kde tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Činnost školní družiny je určena pro žáky 1. stupně přihlášených k pravidelné denní docházce a umožňuje žákům zajímavé využití volného času, činnosti odpočinkové i přípravu na vyučování. Školní družina má pět oddělení, která mají celkovou kapacitu 150 dětí. Jedná se o děti z přípravného ročníku, dále z 1., 2. a 3. třídy základní školy. Provozní doba našeho zařízení je každý pracovní den v čase od 6.40 do 7.40 a následně v čase od 11.40 do 16.40. V období školních prázdnin je provoz ve školní družině přerušen. V budově školy mají děti možnost navštěvovat kroužky – sportovní, hudební, výtvarný, kroužek Pohádkování a externí kroužky. Snažíme se časově sladit činnosti kroužků tak, aby děti měly možnost co největšího výběru.

3. Materiální podmínky

Školní družina je součástí základní školy a má svůj samostatný řád. Třída je vybavena stoly, židlemi a koberci. Žáci zde mohou využívat televizi, DVD přehrávač, interaktivní tabuli, počítač, společenské hry, hračky, výtvarné a sportovní potřeby. Využíváme také tělocvičnu v budově ZŠ, počítačovou učebnu, čítárnu, cvičnou kuchyňku a hernu, k pobytu venku pak školní zahradu a hřiště.

4. Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťuje pět vychovatelek, jedna je ve funkci vedoucí vychovatelky. Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem dítěte při volnočasových činnostech, které přímo nebo nepřímo řídí, navozuje, motivuje a hodnotí. Vychovatelka dětem nabízí tělovýchovné, hudební a výtvarné činnosti. Snahou je vytvářet příjemné klima, ve kterém se vybranými aktivitami vzbuzuje u dětí zájem o činnost, podpora jejich sebevědomí a rozvoj pozitivní stránky osobnosti. Vychovatelky průběžně komunikují s rodiči, informují je o výchovných problémech, hledají jejich možné příčiny a snaží se je společně odstraňovat.

5. Ekonomické podmínky

Školní družina je poskytována za úplatu, kterou stanovuje zřizovatel. Platba školní družiny se provádí bezhotovostně na účet školy a činí 1000 Kč za jedno pololetí. Platby se vypočítávají dle nákladů na energie, služby, úklid a nákup materiálu. Ve výjimečných případech může ředitel úplatu za školní družinu snížit nebo prominout.

Jedná se o tyto případy:

- účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
- účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
- účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli

6. Hygienické a bezpečnostní podmínky

Místnosti školní družiny jsou vybaveny umyvadlem, odpovídajícím osvětlením, pravidelně vysávaným kobercem sloužícím k odpočinku dětí a ke hrám, PVC podlahou. Místnosti jsou pravidelně uklizeny. Děti se stravují ve školní jídelně, která je spojena chodbou se školní družinou. V rámci oběda je pitný režim zajištěn v jídelně školy. Přejít z jídelny do školní družiny zajišťují vychovatelky a určený pedagogický dozor.

Na počátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnostních a společenských normách ve školní družině, školní jídelně, na hřišti, při společných vycházkách a akcích, které školní družina pořádá a kterých se účastní. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci a bezpečnosti. Drobné úrazy jsou zaznamenávány v knize úrazů a sděleny rodičům ústně nebo písemně. Náhlá nemoc, bolest zubů, nebo nevolnost jsou rodičům sděleny telefonicky ihned. Školní družina je vybavena dostupně umístěnou lékárníčkou. Vychovatelky jsou seznámeny se zásadami poskytování první pomoci.

Součástí strategie je vést děti k vytváření příznivého sociálního klimatu, vzájemného respektu, přátelského vztahu ke spolužákům a pracovníkům školy, bránění šikaně a patologickým jevům.

7. Cíle vzdělávání ve školní družině

Cíle školní družiny vycházejí z cílů základního vzdělávání a jsou naplňovány prostřednictvím klíčových kompetencí. Navazují na výchovu v rodině a v předškolním zařízení.

1. Rozvoj osobnosti dítěte, jeho schopnosti učení.
2. Rozvoj schopnosti sám rozhodovat a přemýšlet.
3. Získávání všeobecného přehledu.
4. Pochopení a předávání tradic, poznání a jazyka.
5. Vychovávání ke smysluplnému využívání volného času.
6. Dodržování bezpečnosti a ochrana zdraví.
7. Vytváření podmínek pro činnost žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných.

Specifické cíle

Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem dítěte při činnostech. Snaží se podněcovat a rozvíjet přirozenou zvědavost dítěte, chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Vzdělávací program školní družiny vychází z ŠVP a navazuje na jeho záměry, strategie a cíle. K jejich dosažení vede i rozvoj kompetencí v kolektivu školní družiny.

Kompetence k rozvoji osobnosti žáků v ŠD

1. Kompetence k učení

- učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a při dalším učení

2. Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění okolo sebe, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické a matematické postupy, chápe, že neřešení problémů nevede k cíli, započaté činnosti dokončuje

3. Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, vyjadřuje myšlenky, otázky a odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu a kultivovaně s vrstevníky a dospělými

4. Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi

5. Kompetence občanské

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, dbá na své osobní zdraví a zdraví druhých

6. Kompetence k trávení volného času

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i při individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku na trávení volného času

Realizace činnosti

Hlavní pedagogický záměr je orientován k dítěti a směřuje k tomu, aby děti získaly dobré základy do života a aby byly schopny zvládat další životní a vzdělávací etapy.

Usilujeme o osobní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti se zřetelem na celkový rozvoj jeho osobnosti v úzké součinnosti s rodinou.

Každé dítě vnímáme jako jedinečnou osobnost, která má individuální a specifické potřeby, pro jejich aktivity vytváříme potřebné podmínky – možnost svobodné volby. Vycházíme ze znalostí dětí, jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace – každé dítě má právo být jiné, mít jiné potřeby.

Dáváme dětem možnost spoluúčasti na volbě i tvorbě programu, respektujeme právo dítěte nezúčastnit se činnosti – právo být pouze pozorovatelem. Respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme děti nesmělé, posilujeme jejich sebevědomí a pozitivně hodnotíme každého, kdo pracuje na úrovni osobního maxima. Podporujeme u dětí jejich iniciativu a vlastní fantazii. Posilujeme rozvoj pohybových schopností a zdokonalujeme pohybové dovednosti. Usilujeme o získávání pocitu jistoty a sebedůvěry. Věnujeme zvýšenou pozornost a péči problémovým a zdravotně znevýhodněným dětem.

8. Délka vzdělávání

Školní družina ve svém vzdělávacím cyklu zahrnuje plán vzdělávání žáků I. stupně ZŠ. Zájmové vzdělávání ve školní družině je poskytováno po dobu 10 měsíců daného školního roku. Provoz školní družiny stanovuje Vnitřní řád školní družiny.

9. Formy výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině

Zájmové vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje:

- 1. pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování**
- 2. příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování**
- 3. využitím otevřené nabídky spontánních činností**

Školní družina svoji funkci naplňuje činnostmi zájmovými, vzdělávacími, rekreačními a odpočinkovými, rovněž přípravou na vyučování. Některé z těchto činností jsou vykonávány pravidelně, jiné příležitostně nebo spontánně. Obsahově mezi nimi nelze vymezit přesnou hranici. Činnosti řízené a spontánní na sebe přirozeně navazují.

1. Zájmové činnosti

- rozvíjejí osobnost dítěte, umožňují jeho seberealizaci, další poznávání a rozvoj pohybových a motorických dovedností; jedná se např. o pracovní činnosti na dané téma, kresbu, zpěv, tanec, poslech hudby, besedy, hry, soutěže apod.
- zařazují se jako činnost skupinová nebo individuální, jako organizovaná nebo spontánní aktivita

2. Rekreační činnosti

- slouží k regeneraci sil, převažuje aktivní odpočinek s pohybovými, sportovními a turistickými prvky – tyto činnosti jsou realizovány převážně venku
- hry a spontánní aktivity mohou být rušnější, což lze považovat za možnou relaxaci po soustředění ve vyučování, ne za nekázeň

3. Odpočinkové činnosti

- mají odstranit únavu, do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě nebo před vyučováním v ranní družině, dále dle potřeby kdykoliv během dne
- k odpočinkovým činnostem řadíme klidné zájmové činnosti, poslech, předčítání, relaxační cvičení, stolní hry, četbu dětských časopisů apod.

4. Příprava na vyučování

- didaktické hry a další činnosti, které rozšiřují a upevňují poznatky získané při vyučování

5. Akce

- jedná se o různé mimořádné akce ve školní družině

10. Obsah vzdělávání

Místo kde žijeme

- DOMOV: okruh rodiny a jejích členů, organizace života rodiny, zdravé prostředí v rodině, posílení vztahů v rodině, výroba dárků pro členy rodiny, spolupráce s rodinou, Den matek
- ŠKOLA: vstup do školy, bezpečná cesta do školy, okolí školy, školní režim, vytvoření kladného vztahu ke škole, Den otevřených dveří ve škole
- MĚSTO: důležité budovy ve městě, doprava s dopravními značkami, malování dopravních prostředků
- NÁŠ REGION: místní tradice, zvyklosti
- NAŠE VLAST: besedy o státních svátcích a významných dnech republiky, pojem vlastenectví – národ, Praha – hlavní město a jeho památky

Lidé kolem nás

- SOUŽITÍ LIDÍ: v rodině, v kolektivu třídy a družiny, v zaměstnání, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, jiná kultura – etnika, přijetí Romů a jiných menšin do kolektivu
- CHOVÁNÍ MEZI LIDMI: pravidla slušného chování, principy demokracie, základní společenské návyky

Lidé a čas

- správný režim dne při docházce do školy, správné využití volného času, aktivity podle ročních období, vyprávění zajímavých příhod z našeho raného dětství, jak se učili naši rodiče, jak děti pomáhaly doma dříve a dnes

Rozmanitost přírody

- tematické vycházky, pobyty v přírodě, pozorování změn, environmentální výchova, podíl na sběru papíru a třídění odpadů, práce s přírodním materiálem, pěstitelské práce, chovatelství, práce s odbornou a naučnou literaturou

Člověk a jeho zdraví

- činnosti směřující k průběžné péči o osobní hygienu
- předcházení úrazům
- pohybové a tělovýchovné aktivity
- lokomoční a jiné činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti
- smyslové a psychomotorické hry

11.Podmínky pro přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

Stanovení podmínek pro přijímání účastníků do školní družiny

K pravidelné denní docházce do školní družiny jsou přijímáni žáci přípravné třídy a 1. až 3. ročníku základní školy do naplnění stanovené kapacity. Podmínkou přijetí žáka je řádně vyplněná přihláška a souhlas zákonných zástupců s ujednáními uvedenými na přihlášce. O přijetí do zájmového vzdělávání rozhoduje ředitel školy. Podmínkou přijetí je rovněž zaplacení úplaty do určeného termínu.

V průběhu vzdělávání

V průběhu vzdělávání ve školní družině je docházka pro přijatého žáka povinná. Každou nepřítomnost je nutno řádně omluvit zákonnými zástupci.

Ukončení vzdělávání

Odhlášení žáka ze školní družiny oznámí zákonný zástupce písemnou formou vychovatelce příslušného oddělení nebo vedoucí vychovatelce.

Vyloučení žáka ze školní družiny je možné při soustavném či hrubém porušování řádu ŠD. Rozhodnutí o vyloučení ze školní družiny na základě návrhu vychovatelky sdělí ředitel školy zákonným zástupcům písemnou formou. Důvodem k vyloučení může být rovněž opakovaná neomluvená absence žáka. Nezaplacení úplaty (ani po upozornění) může být také důvodem k vyloučení žáka ze školní družiny.

12. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné postupovat v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Nabízíme žákům různorodou zájmovou činnost. Z nabízených aktivit si žáci mají možnost vybírat dle vlastních potřeb a zájmů. Žáci mohou rozvíjet různé schopnosti a dovednosti, např. jemnou a hrubou motoriku, grafomotoriku, sociální dovednosti, prostorovou představivost aj. Všechny žáky vedeme k respektování odlišností a individuality každého jednotlivce a podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vytváříme vstřícné prostředí pro úspěšné zařazení mezi ostatní žáky a zapojení do všech aktivit v co nejvyšší možné míře.

Při vytváření vhodných podmínek zdravotně znevýhodněných žáků spolupracují vychovatelky jak s pedagogy školy, s nimiž konzultují vzdělávací metody a využití vhodných pomůcek, tak i s rodiči, kteří nám poskytují především informace o individuálních potřebách žáka. Všechny vychovatelky se vzdělávají a získávají potřebné poznatky v této oblasti práce s dětmi.

13. Evaluační plán

Evaluační (postupné vyhodnocování) je součástí našeho výchovně-vzdělávacího programu. Cílem evaluační je průběžně sledovat a hodnotit veškeré činnosti, které školní družina provádí v praxi. Výsledky hodnocení a řešení případných problémů budou součástí obsahu metodických schůzek.

Vnitřní evaluační probíhá na úrovni družiny, sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich individuální pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu. Hodnocení tematického celku provádíme po skončení nebo v průběhu. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat, upravovat, doplňovat, obměňovat průběh vzdělávání.

Vnější evaluační je zpětná vazba ze získaných informací od rodičů, samotných žáků, vedení školy, zřizovatele a České školní inspekce.

Evaluaci zaměřujeme na následující oblasti:

- naplňování cílů programu
- kvalita podmínek
- činnost vychovatelek

Evaluace činnosti školní družiny (metody a formy evaluace):

- pozorování – průběžné
- rozhovory (vzájemné – vychovatelka, učitelé, asistenti, vedení školy, se žáky, s rodiči)
- rozbor dokumentace – vychovatelka, vedení školy
- pozorování – hospitace, kontroly – vedení dle plánu

Kritéria evaluace:

- podmínky činnosti – dostatek vybavení, metodických materiálů, uspořádání prostoru
- organizace činnosti – motivace, dodržování specifčnosti práce školní družiny, individuální přístup k žákům, respektování jejich zvláštností a mentální úrovně, využití času vyhrazeného pro jednotlivé činnosti, zajištění bezpečnosti, funkčnosti, hodnocení
- činnost vychovatelky se žáky, způsob komunikace, navazování přátelské a pracovní atmosféry, vyžadování a dodržování pravidel a režimu, zvládnutí režimu, pestrost zvolených činností apod.
- personální zabezpečení – kvalifikovanost vychovatelek, sebevzdělávání
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, spolupráce s rodiči

14. Zveřejnění ŠVP

ŠVP je zveřejněn na webu školní družiny, v písemné podobě je k dispozici na vyžádání u vychovatelek jednotlivých oddělení školní družiny.

TÝDENNÍ ROZVRH ŠKOLNÍ DRUŽINY

- 6.40 – 7.40** *Odpočinkové činnosti –společenské hry, výtvarné činnosti*
- 11.40 – 12.15** *Oběd a sebeobslužné činnosti*
- 12.15 – 13.00** *Průběžná činnost*
- 13.00 – 13.15** *Režimové momenty*
- 13.15 – 15.00** *Sebeobslužné činnosti, pravidelné činnosti*
- 15.00 – 16.40** *Režimové momenty, individuální činnosti dle výběru dětí*

Výchovný program je denně přizpůsoben rozvrhu, počasí a zájmu dětí.

Třídíme odpad, sbíráme papír, baterie, podílíme se na práci na školní zahradě.

Aktivně se zapojujeme do akcí pořádaných školou.